

Warszawa, 30 września 2010r.

SZKOLNY PROGRAM WSPIERANIA UZDOLNIONYCH

Zespół Szkół Nr 54

Ul. Elbląska 51

01-737 Warszawa

Czas trwania:

Program obejmuje cykl kształcenia trzyletniego gimnazjum oraz liceum.

§1**WYKAZ OBOWIAZUJĄCYCH AKTÓW PRAWNYCH DOTYCZĄCYCH KSZTAŁCENIA UCZNIÓW UZDOLNIONYCH ORAZ FORM UDZIELANIA POMOCY:**

- Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 grudnia 2001r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toki nauki (Dz. U. z 2002r. Nr 3, poz. 28);
- Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. Nr 13, poz. 125) wraz z późniejszymi zmianami;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 października 2000r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, form, trybu przyznawania i wypłacania oraz wysokości pomocy materialnej dla uczniów (Dz. U. Nr 92, poz. 1016) wraz z późniejszymi zmianami;
- Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz. U. Nr 41, poz. 362);
- Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 lutego 1999r. w sprawie ramowego statutu publicznej szkoły podstawowej i publicznego gimnazjum (Dz. U. Nr 14, poz. 131) wraz z późniejszymi zmianami.

§2**CEL GŁÓWNY:**

Celem nadrzędnym programu jest wszechstronny rozwój każdego ucznia Zespołu Szkół Nr 54, rozpoznawanie, rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań, uzdolnień oraz umiejętności uczniów, tworzenie warunków osiągnięcia sukcesów na miarę możliwości każdego z nich i promowanie ich na terenie szkoły oraz w środowisku lokalnym.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Rozpoznawanie uzdolnień i zainteresowań uczniów na każdym etapie ich kształcenia i w ramach wszystkich szkolnych przedmiotów;
- Stymulowanie rozwoju uzdolnień oraz zainteresowań uczniów;
- Rozwijanie efektywnych sposobów samodzielnego przyswajania wiedzy i umiejętności, dokonywania samooceny, planowania własnego rozwoju;
- Budowanie klimatu bezpieczeństwa, w którym uczniowie ujawniają swoje mocne strony;

- Dostarczanie wiedzy o wyższym stopniu trudności, zgodnie z ich rozwojem intelektualnym i uzdolnieniami;
- Kształtowanie postaw twórczych, o szerokich horyzontach umysłowych;
- Promocja osiągnięć uczniów w szkole i środowisku lokalnym;
- Wspieranie inicjatyw społecznych podejmowanych przez uczniów;
- Otoczenie ucznia osiągnącego mieralne sukcesy w olimpiadach i konkursach opieką oraz zindywidualizowanie kształcenia poprzez przyznawanie opiekuna naukowego na pisemny wniosek ucznia lub rodzica.

Zakładane osiągnięcia ucznia mają dotyczyć przede wszystkim:

- Wzrostu świadomości dotyczącej możliwości, kierunku własnego rozwoju;
- Wzrostu świadomości własnych zainteresowań i możliwości ich realizacji na terenie szkoły.

§3

UCZEŃ ZDOLNY

Przyjmujemy, że nasi uczniowie posiadają wysoki poziom wiedzy i umiejętności w odniesieniu do obszarów uzdolnień humanistycznych, matematycznych, artystycznych, przyrodniczo- ekologicznych, organizacyjnych oraz sportowych, ciekawość poznawczą i motywację twórczą.

Szkolny Program Wspierania Uzdolnionych skierowany jest w szczególności do uczniów, którzy w podobnych warunkach przewyższają innych uczniów w wykonywaniu podobnych działań.

Charakteryzują się bogatym zespołem cech z trzech różnych obszarów funkcjonowania:

1) intelekt

- ✓ Wysoki poziom inteligencji ogólnej;
- ✓ Wysoka aktywność poznawcza, dociekliwość, spostrzegawczość;
- ✓ Rozumienie złożonych treści- analizowanie i syntezywanie;
- ✓ Logiczność myślenia;
- ✓ Rozumowanie na poziomie abstrakcyjnym;
- ✓ Twórcza wyobraźnia- łatwość generowania pomysłów rozwiązania zadania;
- ✓ Myślenie dywergencyjne

2) umiejętności

- ✓ Zdolność koncentrowania uwagi;
- ✓ Trwała pamięć;
- ✓ Krytyczny stosunek do informacji- dążenie do weryfikowania danych, wyników;
- ✓ Trafny dobór metod do rodzaju problemu, zadania;
- ✓ Oryginalność w interpretowaniu wyników;
- ✓ Łatwość dostrzegania prostych rozwiązań;
- ✓ Umiejętność organizowania czasu własnego;
- ✓ Dobieranie efektywnych strategii uczenia się.

3) osobowość

- ✓ Inicjatywa w samokształceniu;
- ✓ Pracowitość;
- ✓ Wszechstronność zainteresowań;
- ✓ Obowiązkowość;
- ✓ Uczciwość.

OBSZARY UZDOLNIEŃ UCZNIA:

- ✓ Społeczno-liderski;
- ✓ Humanistyczny;
- ✓ Matematyczno-fizyczny;
- ✓ Biologiczno-chemiczny;
- ✓ Sportowy;
- ✓ Artystyczny.

§4

METODY DIAGNOZOWANIA UCZNIA ZDOLNEGO

- ✓ Obserwacja ucznia, w jakich rolach czuje się najlepiej, gromadzenie opinii oraz spostrzeżeń nauczycieli uczących ucznia;
- ✓ Obserwacja organizacji klasowych i szkolnych uroczystości, przedsięwzięć pod kątem odgrywania konkretnych ról przez uczniów na gruncie klasowym i szkolnym;
- ✓ Analiza osiągnięć i dokumentacji szkolnej każdego ucznia pod kątem zainteresowań, uzdolnień i osiągnięć;
- ✓ Analiza wyników konkursów i zawodów wewnątrzszkolnych, międzyszkolnych;
- ✓ Nominacje nauczycieli;
- ✓ Nominacje rówieśników;
- ✓ Nominacje ekspertów;
- ✓ Nominacje rodziców;
- ✓ Rozmowa z rodzicami na temat zainteresowań ucznia;
- ✓ Rozmowy z uczniem- badanie stylów uczenia się oraz profilu uzdolnień i zainteresowań;
- ✓ Zapoznanie się z udokumentowanymi osiągnięciami ucznia w dziedzinach pozaszkolnych;
- ✓ Konsultacje ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

W ramach diagnozy współpraca z:

- ✓ Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 3, ul. A. Felińskiego 15,

§5

1) ZADANIA DYREKCJI SZKOŁY:

- ✓ Stwarzanie nauczycielowi możliwości pogłębiania swojej wiedzy w zakresie pracy z uczniem uzdolnionym- organizacja szkoleń Rady Pedagogicznej związanych z tą tematyką;
- ✓ Zapewnianie optymalnych warunków pracy z uczniem uzdolnionym;
- ✓ Wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych- tworzenie kół zainteresowań rozwijających poszczególne uzdolnienia, zgodnych z zapotrzebowaniem uczniów i rodziców
- ✓ Pozyskiwanie funduszy na podejmowane zadania
- ✓ Współpraca z rodzicami, środowiskiem, władzami lokalnymi i organizacjami wspomagającymi szkołę w działaniach skierowanych na wspieranie uzdolnień i zainteresowań
- ✓ Organizowanie warunków do udziału w konkursach i koordynowanie pracy z uczniem, którego nieobecność na zajęciach miała związek z udziałem w konkursach, zawodach, warsztatach, itp.
- ✓ Promowanie nauczycieli podejmujących pracę z uczniami uzdolnionymi osiągającymi wyróżniające efekty swojego działania;
- ✓ Inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć edukacyjnych, innowacji wzbogacających ofertę dydaktyczną szkoły (np. program Tutoringu Rozwojowego).

2) ZADANIA SZKOLNEGO ZESPOŁU WYCHOWAWCZEGO dotyczące wspierania uzdolnień:

- ✓ Opracowanie procedur skierowanych do uczniów, rodziców, wychowawców i nauczycieli dotyczących rozpoznawania i diagnozowania zdolności;
- ✓ Rejestrowanie działań dydaktycznych wobec uczniów uzdolnionych;
- ✓ Rejestrowanie osiągnięć szkolnych i pozaszkolnych ucznia zdolnego,
- ✓ Promowanie uczniów zdolnych w szkole i poza nią
- ✓ Opracowanie systemu wspierania i nagradzania uczniów i ich opiekunów;
- ✓ Monitorowanie przebiegu programu i przeprowadzenie okresowej ewaluacji;
- ✓ Włączenie do współpracy wychowawców, pedagoga, psychologa szkolnego, pracowników biblioteki oraz innych nauczycieli, którzy obejmą indywidualną opieką pedagogiczną i psychologiczną uczniów zdolnych;
- ✓ Włączanie Samorządu Szkolnego do współpracy i promocji uczniów zdolnych.

3) ZADANIA OPIEKUNÓW NAUKOWYCH UCZNIÓW ZDOLNYCH:

- ✓ Zatwierdzenie i pomoc w opracowaniu i realizacji indywidualnego programu rozwoju ucznia zdolnego, ustalenie tematyki, form i terminów realizacji programu rozwoju ucznia zdolnego;
- ✓ Wspieranie ucznia przy realizacji programu;
- ✓ Współpraca z wychowawcą ucznia, pedagogiem, psychologiem oraz innymi nauczycielami ucznia i jego rodzicami w celu zapewnienia mu harmonijnego rozwoju umysłowego i psychofizycznego
- ✓ Przygotowanie ucznia do udziału w konkursach;
- ✓ Przekazywanie wychowawcy, nauczycielowi przedmiotu, dyrekcji szkoły i rodzicom informacji o uzyskanych osiągnięciach ucznia zdolnego;
- ✓ Promowanie ucznia i jego osiągnięć na terenie szkoły i poza nią;
- ✓ Poszerzanie zainteresowań i umiejętności ucznia poprzez udział w przedsięwzięciach szkolnych i pozaszkolnych;
- ✓ Przeprowadzenie okresowej ewaluacji i postępów ucznia;

- ✓ Występowanie o przyznanie nagród i stypendiów dla ucznia zdolnego.

4) ZADANIA NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW

- ✓ Indywidualizowanie na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych programu pracy z uczniem zdolnym;
- ✓ Współpraca z wychowawcami, rodzicami, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną;
- ✓ Aktywne poszukiwanie najskuteczniejszych form i metod pracy z uczniem zdolnym, możliwych do zastosowania w warunkach funkcjonowania szkoły i stosowanie tych metod;
- ✓ Umożliwienie uzupełnienia zaległości z przedmiotu wynikłych z przyczyn niezależnych od ucznia, jak: udział w konkursach, zawodach, itp.
- ✓ Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach uczniów wychowawcy klasy i zespołowi wychowawczemu;
- ✓ Utrzymywanie wysokiego poziomu wymagań, wskazywanie dodatkowych źródeł wiedzy;
- ✓ Zachęcanie do udziału w konkursach, zawodach, turniejach, itp.;
- ✓ Wspieranie i motywowanie ucznia do ciągłego rozwoju.

5) ZADANIA WYCHOWAWCY

- ✓ Zebranie informacji (wywiad, ankieta, itp.) na temat zainteresowań i osiągnięć uczniów rozpoczynających naukę w szkole;
- ✓ Gromadzenie dokumentacji o sukcesach szkolnych i pozaszkolnych ucznia w trakcie nauki w szkole;
- ✓ Przekazywanie zespołowi wychowawczemu zgromadzonych i przeanalizowanych danych dotyczących zainteresowań i osiągnięć uczniów;
- ✓ Jeżeli wymaga tego sytuacja ucznia, stały kontakt z pedagogiem, psychologiem szkolnym;
- ✓ Wskazywanie pozaszkolnych miejsc pogłębiania wiedzy i rozwoju zainteresowań.

6) ZADANIA PEDAGOGA/PSYCHOLOGA

- ✓ Ciągła współpraca z nauczycielami, wychowawcami oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną;
- ✓ Rozpoznawanie warunków życia i nauki ucznia;
- ✓ Współpraca z rodzicami, środowiskiem, władzami lokalnymi i organizacjami wspomagającymi szkołę w działaniach skierowanych na wspieranie uzdolnień i zainteresowań;
- ✓ Stwarzanie wszystkim uczniom warunków do korzystania ze zorganizowanych form pomocy pedagogicznej i psychologicznej;
- ✓ Udzielanie porad i pomocy uczniom posiadającym trudności w kontaktach z rówieśnikami;
- ✓ Organizowanie opieki i pomocy materialnej.

7) ZADANIA BIBLIOTEKARZA SZKOLNEGO

- ✓ Gromadzenie i eksponowanie księgozbioru dotyczącego pracy z uczniem uzdolnionym;
- ✓ Wzbogacanie zbiorów biblioteki dla uczniów;
- ✓ Zabezpieczenie niezbędnej literatury oraz innych materiałów uczniom biorącym udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;
- ✓ Organizowanie oraz zachęcanie do udziału w konkursach bibliotecznym;
- ✓ Informowanie o konkursach różnego szczebla, organizowanych przez inne placówki.

§6

WSPÓLPRACA Z RODZICAMI W ZAKRESIE WSPIERANIA ZAINTERESOWAŃ I UZDOLNIEN

- ✓ Informowanie na bieżąco rodziców o postępach dziecka;
- ✓ Doskonalenie funkcji wychowawczej rodziny;
- ✓ Organizacja doradztwa dla rodziców w zakresie pracy ze zdolnym dzieckiem, zachęcanie rodziców do wspólnego analizowania osiągnięć uczniów i planowania dalszego ich rozwoju;
- ✓ Opieka rodziców i współpraca logistyczno-finansowa ze szkołą w przygotowaniu zajęć dodatkowych z uczniem;
- ✓ Udział rodziców w konkursach, zawodach, imprezach prezentujących osiągnięcia i umiejętności uczniów;
- ✓ Organizacja spotkań z rodzicami, podczas których dzieci prezentują swoje osiągnięcia i umiejętności;
- ✓ Wsparcie Rady Rodziców w działaniach szkoły na rzecz rozwoju ucznia uzdolnionego;
- ✓ Informowanie o ofercie instytucji oraz przedsięwzięciach pomocowych, rozwojowych mogących wesprzeć rodziców w ich roli.

§7

FORMY PACY Z UCZNIEM ZDOLNYM

1) Indywidualne:

- ✓ Indywidualizacja nauki, dodatkowe prace, projekty długoterminowe;
- ✓ Konsultacje indywidualne;
- ✓ Samodzielne opracowywanie zagadnień i prowadzenie zajęć dla kolegów;
- ✓ Motywowanie ucznia do pracy samodzielnej, uczestnictwa w wydarzeniach szkolnych i pozaszkolnych

2) Zespołowe:

- ✓ Koła zainteresowań;
- ✓ Warsztaty, wykłady;
- ✓ Konkursy, przeglądy;
- ✓ Pokazy, prezentacje;
- ✓ Zawody, turnieje, mecze;
- ✓ Spotkania z ekspertami

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu prowadzona będzie dwutorowo. Z jednej strony miernikiem stopnia i jakości realizacji programu będą osiągnięcia uczniów w różnego rodzaju konkursach, wzrost liczby laureatów i finalistów konkursów przedmiotowych, a z drugiej strony, opinie uczniów, rodziców i nauczycieli realizujących program.

Szkolny Zespół Wychowawczy dokonywać będzie analizy osiągnięć uczniów zdolnych na zakończenie roku szkolnego.

MONITORING-EWALUACJA PROCESU

- ✓ Analiza dokumentacji (planów, harmonogramów, dzienników lekcyjnych oraz dzienników kół zainteresowań, dowodów realizacji);
- ✓ Obserwacje dyrektora;
- ✓ Wywiady z nauczycielami, uczniami, rodzicami

EWALUACJA OKRESOWA

Ewaluacja wstępna (wrzesień-październik)

- ✓ Przeprowadzenie ankiety wstępnej wśród uczniów, nauczycieli i rodziców;
- ✓ Przeprowadzenie diagnozy wstępnej w klasach na początku roku szkolnego- przegląd dokumentacji;
- ✓ Analiza wyników diagnozy pod kątem wytypowania uczniów uzdolnionych.

EWALUACJA KOŃCOWOROCZNA (maj-czerwiec)

- ✓ Przeprowadzenie ankiety otwartej wśród uczniów, rodziców, nauczycieli;
- ✓ Zebranie informacji i opinii o programie wśród nauczycieli realizujących program;
- ✓ Sprawozdanie nauczycieli dotyczące ich obszaru działań;
- ✓ Analiza osiągnięć uczniów na podstawie danych o ich osiągnięciach zebranych od nauczycieli, opiekunów, pedagoga i pracownika biblioteki;
- ✓ Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego i maturalnego.

